

2 januari 2005 **Vad är din Gud lik?**

Psaltarpsalm 145:3-18

Ända sedan syndafallet förstörde deras fullkomliga kunskap om Gud, har människor funderat på en fascinerande fråga: "Om det finns en gud, vad är han lik?" Många svar har getts.

Några har talat om Gud som en opersonlig styrka med kanske en god och en ond sida som i *Starwars*. Vi har hört talas om Gud som en blixtr redo att slå ner alla som korsar honom till marken. Det finns Gud som en tålmodig farfar som ler ett tandlöst leende medan hans barnbarn klappar honom på hans skalliga huvud och sedan går och gör vad som helst de vill. Det finns Gud som en grym tyrann som straffar oss när vi gör fel eller Gud som en konstitutionell monark vilken vi visar artig respekt för pga. hans storhet i det förflutna, men som är gammaldags och maktlös i vår moderna värld. Kanske har du hört talas om Gud som någon som har sina händer fulla, en högre makt som verkligen önskar att han kunde göra mer. Några anser att Gud är en krycka som de svaga har fantiserat ihop, en myt, en irrelevant idé, eller en fantasi som uppfanns av dem som vill kontrollera oss och förstöra vårt nöje.

Människor har idéer i överflöd. Det finns kanske många gudar? Kanske är allt gud? Kanske är vi gud? Och vi alla har hört det utslitna tänkespråket: "Det spelar ingen roll vad man kallar honom, alla tillber samma gud."

Sådana tankar är meningslösa. Över århundradena av mänsklig spekulering finns det emellertid ett ögonblick som är helt unikt. *Se, jungfrun skall bli havande och föda en son, och man skall ge honom namnet Immanuel, det betyder Gud med oss* (Mat 1:23).

Jag kan se hans lilla hand när den griper Josefs tumme och hans vuxna hand när den sträcker sig för att röra vid en oberörbar leprasjuk människa. Jag ser honom i Getsemane när han ber i djupaste själakvalet och på Golgata där han grymt korsfästs. Jag ser en härlig Segrare som uppstår från graven, och jag ser hans hand med spikhål som lyfts upp för att välsigna en sista gång när han tas upp i skyn. Jag ser honom och känner vad Gud är lik.

Jesus är Gud offentliggjord, verklig, levande, i kött och blod. *Han är den osynlige Gudens avbild* (Kol 1:15). *Han utstrålar Guds härlighet och uppenbarar hans väsen* (Heb 1:3). *Ingen har någonsin sett Gud. Den Enfödde, som själv är Gud, och är hos Fadern, har gjort honom känd* (Joh 1:18). Han var ansikte mot ansikte med Gud från begynnelsen. Faktiskt i begynnelsen var han Gud (Joh 1:1). Jesus kom för att slå sönder varje falsk avbild av Gud, att förstöra varje mänsklig framställning av den gudomliga, att tillintetgöra en gång för alla varje obildad gissning om gudomligheten.

Jag är säker på att du har haft en sådan erfarenhet. Jag har. Någon säger till dig: "Jag tror inte på Gud." Hur behandlade du denna anmärkning? Jag skulle så vilja ha svarat som jag nu kommer att säga till dig. Efter dagens predikan ska både du och jag kanske vara bättre beredda att svara nästa gång.

Jag skulle vilja ha svarat på anmärkningen, "Jag tror inte på Gud," med den följande: "Berätta för mig om guden som du inte tror på. Kanske tror jag inte på heller på honom."

Denna människa kommer högst sannolikt att svara att guden som han eller hon förkastar är någon som sitter på sina händer och gör ingenting för världens smärta, någon som tittar på oss som man tittar på ett teveprogram. Denna människa förnekar högst sannolikt en gud som uppfinner godtyckliga regler och tycker om att straffa och förbanna. Han är högst sannolikt en gud som är känslolös för våra behov och smärtor eller maktlös att hjälpa.

Vilken glädje det skulle vara att säga till en sådan människa: "Vet du vad? Jag tror inte på en sådan gud heller. Han finns inte!"

"Så vad är din Gud lik då?" Det är frågan som jag skulle vilja höra. Det är frågan som jag är ivrig att svara på.

Min Gud är musikens och skrattets Gud, vetenskapens och skönhetsens Gud, den Gud som visar oss tålmodig rättvisa och öm barmhärtighet, den Gud från vilken *allt det goda vi får och varje fullkomlig gåva* (Jak 1:17) kommer. Han är Guden fylld av kärlek och förlåtelse, tålmod och hopp. Min Gud är skaparen av eldflugor --

och de varma sommarnätterna i vilka de flyger. Min Gud är denne som gav oss de ljusa stjärnorna som gnistrar så skönt under en kall, klar vinternatt. Min Gud är denne som du bör tacka för dina skor och för fötterna som du sätter dem på.

En ordentligare metod att angripa vad Gud är lik, är att tänka på Guds egenskaper som de uppenbaras i hans egna ord, i Bibeln.

Gud är allsmäktig. Han får göra allt av sin fantastiska makt utan någon ansträngning. Det inkluderar att skapa materia, energi, tid och rum från ingenting, inklusive hela universum. Och han gjorde allt inom en enkel vecka. Faktiskt när man tänker på hans allmakt, är man frestad att fråga Gud: "Varför tog du så lång tid på dig?"

Gud är allvetande. Han vet inte bara allt som man kan veta – det förflutna och framtiden, varje människas tankar, antalet molekyler i din kropp, osv. – utan han vet dessutom allting utan någon ansträngning. Han behöver inte göra en paus och kalla sådana saker till sitt sinne. Han behöver inte ett ens ögonblick för att räkna håren på ditt huvud. Han ser till vårt innersta. Dessa saker är alltid inför honom. Han vet! Så enkelt är det.

Gud är allestädes närvarande. Mystriet om Gud som är närvarande överallt är att Gud finns i sin helhet i varje plats. Dessutom på ett särskilt nära sätt är han hos människorna som tror på honom. Dagens predikotext lovar: *Herren är nära alla som åkallar honom, alla dem som åkallar honom i sanning* (18). Och Jesus har lovat: *Jag är med er alla dagar intill tidens slut* (Mt 28:20). Han är närvarande varhelst två eller tre kristna samlas för att tillbe, och han är i brödet och vinet varje gång vi firar nattvarden.

Gud är evig. Det betyder inte bara att han har levt en mycket, mycket lång tid. Som skaparen av tid är han själv till utanför tid. Händelser händer inte i följd för honom. Han har ingen gårdag och ingen morgondag. Han lever i det eviga nuet utan begynnelse eller ände. *En dag för Herren är som tusen år och tusen år som en dag* (2 Pet 3:8). Min födelse, mitt liv, min död, och min härlighet är allt just nu för honom. Som en författare lever självständigt från strömmen av tid i sin roman, så är Gud över och bortom begränsningarna som tid sätter.

Min Gud har många ytterligare häpnadsväckande egenskaper. Han är oföränderlig, rättvis, helig, trofast, barmhärtig och full av nåd och förlåtelse. Han är gränslös godhet och kärlek och samtidigt är han obeveklig emot varje ond och ogudaktig sak, inklusive ondskan i vårt fallna jag. Vår text säger: *Han är nådig och barmhärtig, sen till vrede och stor i nåd*. *Herren är trofast i allt han säger och kärleksfull i allt han gör.*

Våra sinnen kan bättre begripa Guds egenskaper om vi separat tänker på dem, men vi behöver förstå att de har en enhet. Hans allmakt är närvarande överallt. Hans allvetande är rättvist och heligt. Hans kärlek är obeveklig emot varje ond och ogudaktig sak, osv.

Dessutom är han transcendent och utsäglig. Det betyder att Gud är "den helt och hållet andra." Han är totalt skild och avsatt från varje varelse och behöver singet som helst från oss. Så hög som himlen är över jorden, så långt över vårt begränsade mänskliga förstånd är Gud. Fastän att det är sant, som Luther sa, att vårt tal om Gud är alltid en "stamning," betyder det inte att vi inte kan tala om Gud. Det betyder inte att vi inte kan veta om honom. Vad det betyder är att för oss att känna Gud som han vill kännas behövde han uppenbara sig. Vi behövde att han berättar för oss om sig. Hans uppenbarelse, Bibeln, är det som har betydelse.

Skrifternas huvudbudskap är att Gud har uppenbarat sig i Kristus, det Ord som blev kött och bodde bland oss en stund. Det är därför, om någon vill veta "Vad Gud är lik," om någon frågar om Gud skrattar eller gråter eller gör något, det bästa svaret är att dra honom eller henne nära till "Gud med hud på," dvs. till Jesus Kristus och Bibelns trogna uppenbarelse om honom. Jesus är fullkomlig, fullständig Gud i mänsklig gestalt. Han håller alla Guds egenskaper förklädda i mänsklig hud. Hel gudomlighet har blivit till en människa.

Jesus visste allt som skulle hända honom innan han kom in i världen. Pga. vår synd har vi behandlat Gud som om han inte var något alls, så i Kristus har Gud blivit ingenting för att frälsa oss. Jesus gjorde träbjälken som blev för tung för honom att bära upp berget kallat "Skalleplatsen". Där träffade han Guds gränslösa helighet och hans gränslösa kärlek, Guds allvarsamma ansvar att döma och hans nådiga ingivelse att frälsa. Jesus är den som kunde göra allt, men hängde där och gjorde ingenting för att rädda sig. Han är den som stod där levande på Påskdagens morgon och lovade: *Jag lever, och ni kommer att leva* (Joh 14:19). Det var hans

fullkomliga kärlek som förde honom till världen och hans fullkomliga kärlek som spikade honom fast vid korset. Vi förtjänade Guds vrede och straff, men Gud offrade sin Son, så att han kunde erbjuda oss förlåtelse och frälsning.

Sådant är vad vår Gud är lik. Allsmäktig. Allvetande. Allestädes närvarande. All älskande. Allt som vi behöver.

Vi kan dra av från Gud alla mänskliga begränsningar som vårt sinne har satt på honom. Vi kan veta att, fastän miljoner ber honom, har vi hans odelade uppmärksamhet och han lyssnar på vår varje suck. *Jag förblir i er*, lovar han (Joh 15:4). Ja, det är rätt! Gud bor i dem som tror på Jesus. Han kommer att fortsätta bo i oss tills vi ser honom med våra egna två ögon, och död har ingen makt att ändra det. Då kommer alla våra frågor inte bara att besvaras, men även att dränkas av Guds godhet, härlighet och fullkomliga kärlek.

Några tycker att de skulle få begripa Gud med sina begränsade mänskliga sinnen, och de slutar helt frustrerade. Men vi som tror finner att Guds mysterium som uppenbaras i Kristus är ett heligt nöje att dyrka. Vi förstår inte egenskaper som allvetande och allestädes närvarande, utan vi hittar en ödmjuk tjusning i dessa sanningar som fyller oss med förundran och häpnad. Det är skillnaden mellan att anstränga oss att ro en båt tvärs över en enorm ocean och att lugnt glida på den. Oceanen i denna analogi är Gud. Och båten som vi kör in i trygghet är Kristus. *Ingen kommer till Fadern utom genom honom* (Joh 14:6).

Nästa gång någon säger till mig: "Jag tror inte på Gud," hoppas jag att jag kommer ihåg att be denna människa att berätta för mig om guden som han eller hon inte tror på. Då, ber jag, att Gud ger mig tillfället och orden att vittna för denna människa om den Gud som jag känner. Jag ber att ni också öppnar er mun och talar om vår allsmäktige, allvetande, allestädes närvarande, all älskande Gud som är full av nåd och förlåtelse. Han är *Nådig och barmhärtig, sen till vrede och stor i nåd*. ⁹*Herren är god mot alla och förbarmar sig över alla sina verk*. ^{13b}*Herren är trofast i allt han säger och kärleksfull i allt han gör*. ¹⁴*Herren uppehåller alla dem som är på väg att falla, han reser upp alla nerböjda*. ¹⁸*Herren är nära alla som åkallar honom, alla dem som åkallar honom i sanning* (Ps 145:8-9,13-14,18).

Stora Katekesen -- Första budet

Du skall inte ha andra gudar vid sidan av mig.

Det är: du skall hålla endast mig för din Gud. Men vad är härmed sagt, och hur skall man förstå detta? Vad betyder det att ha en Gud eller vad är Gud?

Svar: en Gud kallas det, som man väntar sig allt gott av och som man i all nöd tar sin tillflykt till. Att ha en Gud är alltså ingenting annat än att av hjärtat förtrösta och tro på honom, såsom jag ofta har sagt, att endast hjärtats förtröstan och tro gör både Gud och avgud. Är tron och förtröstan rättskaffens, så är och din Gud den rätte. Är åter din förtröstan falsk och orätt, så är det inte därvid fråga om den rätte Guden. Ty de två hör samman: tro och Gud. Det, varvid du fäster ditt hjärta och varpå du förlitar dig, är, säger jag, i verkligheten din Gud.

Därför är nu innebörden av detta bud den, att där fordras en rätt tro och hjärtats tillförsikt, som gäller den rätte ende Guden och håller sig vid honom allena. Det vill framför allt säga: Se till, att jag allena får vara din Gud, och sök inte någon annan. Det betyder: fattas dig något gott, så vänta det av mig och sök det hos mig, och närhelst någon olycka hemsöker dig eller du lider nöd, så tag din tillflykt till mig och håll dig till mig. Ja, jag vill ge dig allt vad du behöver och hjälpa dig ur all nöd; låt bara inte ditt hjärta hänga fast vid eller trygga sig till någon annan.

Detta måste jag något tydligare utveckla, så att man förstår och fattar det i anslutning till några enkla exempel på motsatsen. Det finns många som menar, att han har Gud och fullt upp, när han har gods och pengar. Härpå förlitar han sig och hävdar sig däröver så stolt och säker, att han inte frågar efter någon. Se, även denne har en gud, och han heter mammon (Matt.6:24), dvs ägodelar och pengar, varvid han fäster hela sitt hjärta. Detta är den allra vanligaste avguden på jorden. Den som har gods och pengar, han känner sig säker, är glad och oförskräckt, såsom om han vore mitt i paradiset. Och tvärtom den som ingenting har, han förtvivlar och faller

modet, såsom visste han intet om en Gud. Ty man skall finna högst få, som är vid gott mod och inte sörjer eller klagar, när de inte har något av mammon. Detta råder ofrånkomligt vid vår natur ända till graven.

På samma sätt förhåller det sig också med den, som litar och trotsar därpå, att han äger stor skicklighet, klokhet, makt, gunst, vänskap och ära: även han har en gud, men inte den rätte, ende Guden. Det ser du åter därav, hur uppblåst, säker och stolt man är över sådana ägodelar och hur modfälld man blir, när man inte har dem eller förlorar dem. Därför säger jag än en gång, att den rätta utläggningen av detta stycke är: att ha en Gud betyder att ha något som hjärtat helt förtröstar på.